

Beställ skolplanen på adress:
skolutvecklingsenheten@stadshuset.goteborg.se

eller

GÖTEBORGS STAD
Center för Skolutveckling
404 82 Göteborg

Telefon: 031-368 02 72

Skolplanen finns även på:
www.goteborg.se/skolutveckling

Grafisk form: www.gunther.se, tryck: Lindgren & söner

SKOLPLAN

2 0 0 9

2 0 1 0

GÖTEBORG

Göteborgs
Stad

SKOLPLANENS FOKUSOMRÅDEN:

- Skolplan för Göteborg 2009–2010
- Kunskapsstaden Göteborg – goda miljöer för lärande
- Allas rätt till lärande och kunskap
- Allas rätt att bli respekterade och hörda
- Allas rätt till inflytande och delaktighet
- Allas rätt till utvärdering och återkoppling

SKOLPLANEN HAR TAGITS FRAM I SAMARBETE MED ELEVER, FÖRÄLDRAR, PEDAGOGER, SKOLLEDARE SAMT GÖTEBORGS UNIVERSITET OCH ETT ANTAL ORGANISATIONER.

SKOLPLANEN ÄR ETT PRIORITERINGSREDSKAP I SKOLVARDAGEN SOM ÄR EN DEL AV ETT GÖTEBORGSAMHÄLLE I STÄNDIG FÖRÄNDRING.

VI HAR EN IDÉ!

Genom att arbeta med en **verksamhetsidé** som skall omfatta alla processer i förskola och skola, vill Göteborg öka måluppfyllelsen för skolverksamheten, från förskolan till gymnasieskolan och i tillämpliga delar även vuxenutbildningen.

Verksamhetsidén är ett långsiktigt arbete som syftar till att öka måluppfyllelsen i skolan genom ett gemensamt synsätt och stärkt ledarskap.

Vår verksamhetsidé fokuserar på att stärka förutsättningarna för barns och elevers inre motivation, lust att lära och möjlighet att vara medskapande.

Verksamheten skall präglas av en helhetssyn på lärande.

Det tydliga och engagerade ledarskapet hos såväl lärare som ledare på samtliga nivåer, är en viktig förutsättning för resultatet.

Insatser för att stärka våra skolledare fortsätter under 2009 – 2010.

Kvalitet
Utveckling

Dialog

SKOLPLAN FÖR GÖTEBORG 2009–2010

Skolplanen är en övergripande plan för all verksamhet i förskoleverksamhet, förskoleklass, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola, särskola och gymnasiesärskola samt i tillämpliga delar i kulturskoleverksamheten.

Skolplanen tydliggör Göteborgs prioriteringar av läroplanernas övergripande mål. På varje enhet smälts de nationella styrdokument samman med skolplanen och övriga måldokument. Kommunfullmäktige fastställer skolplanen och ansvarar för att resurser finns för genomförandet.

Varje enhet och skola gör årligen en kvalitetsredovisning i enlighet med nationella och kommunala riktlinjer. Den lyfter även fram och värderar hur man uppnått målen i skolplanen samt beskriver den utveckling och de åtgärder som är nödvändiga för att mål skall nås. Barn, unga och vuxna i skolan samt vårdnadshavare deltar i denna utvärdering och planering.

Utvärderingen av skolplanen som helhet sammanfaller med kommunens årliga kvalitetsredovisning för förskolor och skolor samt årsredovisning för kulturskoleverksamheten.

KUNSKAPSSTADEN GÖTEBORG – goda miljöer för lärande

Göteborg är idag en utbildnings- och kunskapsstad med ambition att även i ett internationellt perspektiv inta en ledande position.

För stadens framtid likaväl som för den enskilda individen är det viktigt att utbildningen på alla nivåer är av hög kvalitet. Detta förutsätter en nära samverkan mellan förskolor, skolor, högskolor, näringsliv, offentlig verksamhet, föreningar och organisationer. En sådan samverkan ger också barn och unga möjlighet till lärande i olika miljöer, att tillämpa kunskaper och att växla mellan olika former för kunskapsbildning. Samverkan ger också förutsättningar att utveckla utbildningen vid Göteborgs universitet och högskolor inför framtiden samt att stimulera unga till fortsatt utbildning.

Göteborg är sedan århundraden en handels- och sjöfartsstad. Detta ger staden en internationell prägel som på senare år förstärkts av en omfattande invandring. Förutsättningarna är goda för barn och unga som växer upp i Göteborg att få del av den internationella kompetens som finns.

Göteborg strävar efter hållbar utveckling såväl miljömässigt som socialt. Förskolor och skolor arbetar med att utveckla barnens och de ungas kompetens för att leva i ett hållbart samhälle.

Förskolor och skolor främjar möten mellan barn och unga från olika delar av staden. I möten mellan människor med olika erfarenheter och bakgrund läggs grunden till ett samhälle som präglas av kunskapsutveckling, förståelse och tolerans.

Möten *Mångfald*

Göteborg är en stad med rika möjligheter till kultur- och fritidsaktiviteter genom t ex ett flertal museer, teatrar, biografier, bibliotek, evenemang, festivaler samt ett omfattande föreningsliv. Inom staden finns lättillgängliga naturområden med hav, sjöar, skog och parker. Goda förutsättningar finns för förskolor och skolor att nyttja alla dessa lärandemiljöer. Genom förskolornas och skolornas öppenhet nås alla barn och unga av det omgivande samhället.

Göteborgs förskolor och skolor erbjuder en bred mångfald i det pedagogiska arbetet. Denna variation tydliggörs genom att skolor och förskolor beskriver olika profiler som kan ligga till grund för barns och ungdomars val.

Hållbar utveckling

Detta innebär att:

- förskolor och skolor skall ta till vara den kunskap och kompetens som finns i staden för att ge alla barn och unga möjlighet att tillägna sig ett internationellt perspektiv
- förskolor och skolor skall utveckla barns och ungas lärande om hållbar utveckling
- förskolor och skolor skall, fritt från avgifter för den enskilde, ta till vara de olika lärandemiljöer som Göteborgssamhället erbjuder för att barn och unga skall få möjlighet till kunskap som ger dem goda förutsättningar för studier och arbete
- förskolor och skolor skall beskriva och erbjuda olika profiler som grund för barn och ungas val av förskola och skola

ALLAS RÄTT TILL LÄRANDE OCH KUNSKAP

Lärande är vägen till kunskap. Lärande sker ständigt från det vi föds genom hela livet. Lärande sker överallt och på olika sätt. För små barn är leken ett sätt att lära. För den unge kan läsande eller skapande verksamhet ge kunskap och förståelse. Det är därför naturligt att barn och unga erbjuds variation i verksamheten och att den kreativa förmågan stimuleras och underhålls från förskola till gymnasieskola. Medvetenhet finns hos lärare/pedagoger om de informella lärandemiljöer barn och unga påverkas av.

Alla har rätt till den kunskap var och en behöver för sitt framtida liv. Förskola och skola stimulerar och vidmakthåller lusten att lära. Förmågan att läsa, skriva och räkna är grundläggande för ett fortsatt lärande. Allt lärande sätts in i helheter och sammanhang. Välutbildade pedagoger/lärare utmanar varje individs vilja att lära och reflektera. I reflektionen utvecklas förmågan att inta ett kritiskt och analytiskt förhållningssätt till informationens innehåll, avsikt och ursprung.

Samtalet intar en särskild roll i lärandet. I dialogen och människors möten utvecklas förståelse. I reflektionen fördjupas den egna förståelsen och därigenom erövrar kunskap.

Förskola och skola skapar rika tillfällen till lärande. Lärare och pedagoger från alla skolformer samarbetar utifrån barnens och de ungas lärande för att utveckla den "röda tråden" från förskola till gymnasieskola. Föräldrarna utgör ett stöd i barns och ungas lärande.

Medvetenhet Lusten att lära

Lärarnas/pedagogernas ansvar är att skapa lärandesituationer för alla barn och unga utifrån gruppens och individens förutsättningar och behov samt att tillsammans med barn och unga välja innehåll i undervisningen.

Rektors/enhetschefs ansvar är att organisera lärandemiljöer med möjlighet till samtal och reflektion samt att möjliggöra kontinuitet och fördjupning i innehållet ur elevperspektiv.

Information Kommunikation Sammanhang

Detta innebär att:

- förskolor och skolor skall stimulera och vidmakthålla lusten att lära
- förskolor och skolor skall hjälpa barn och unga att sätta in lärandet i helheter och sammanhang
- barns och ungas kreativitet och fysiska aktivitet skall ses som en förutsättning för lärande
- alla barn och unga skall känna till vad de förväntas lära sig
- förskolor och skolor skall ha en aktiv dialog med vårdnadshavarna om målen för utbildningen
- barn och unga skall utveckla förmågan att använda informations- och kommunikationsteknik som ett redskap i sitt livslånga lärande
- barn och unga skall lära sig att söka information och att inta ett analytiskt och kritiskt förhållningssätt till informationens innehåll, avsikt och ursprung

ALLAS RÄTT ATT BLI RESPEKTERADE OCH HÖRDA

Genom att förskolor och skolor i sitt vardagliga arbete praktiserar demokratiska arbetsformer, möter människor med respekt och förtroende erövrar barn och unga kunnskap om demokrati. Demokratin vilar på en människosyn grundad i erkännande av allas lika och unika värde och kräver respekt för olikheter och mångfald. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, jämställdhet mellan könen samt solidaritet är de värden skolan gestaltar och förmedlar.

Alla respekteras för dem de är. Den som brister i respekt för andra är beredd att ändra sitt handlande.

Förskolor och skolor utgör mötesplatser för barn, unga och vuxna med olika bakgrund och erfarenhet. Dessa olikheter är en utmaning i utvecklingen av grundläggande gemensamma värden och normer.

Förskola och skola bidrar till att utveckla förmågan att ta ställning i olika frågor. Detta sker i samtal och i samspel mellan människor vilket utvecklar förståelse för egna och andras ställningstaganden. Samtalen syftar till att barnet/den unge själv tar ställning genom att lyssna, reflektera, bearbeta intellektuellt och känslomässigt, söka argument och värdera. På så sätt utvecklas medvetenheten om värderingar, attityder och förhållningssätt efter hand.

Förskolans och skolans personal har ansvar för att skapa utrymme för samtal och aktiviteter kring värdegrundsfrågor. De värden som kommer till uttryck i läroplanerna tydliggörs i det dagliga arbetet.

Samtal Demokrati Jämställdhet

Detta innebär att:

- alla ska ha rätt att bli respekterade för dem de är
- barn, unga och vuxna skall ha god kunskap om de värden som uttrycks i läroplanerna
- samspel mellan människor skall ske på jämställda och jämlika villkor
- grundläggande gemensamma värden och normer skall göras tydliga och omfatta alla
- barn, unga och deras vårdnadshavare skall känna till rättigheter, skyldigheter och förväntningar
- barn och unga skall delta i samtal och aktiviteter kring värderingsfrågor

ALLAS RÄTT TILL INFLYTANDE OCH DELAKTIGHET

Inflytande i det stora börjar i det lilla. Det konkreta inflytandet över det egna lärandet påbörjas tidigt och leder till inflytande över gruppens/klassens arbete. Efterhand utvecklas en delaktighet i verksamheten i stort.

Förskola och skola har ett särskilt ansvar för att barn och unga tillförsäkras inflytande och delaktighet. Med delaktighet och inflytande följer ansvar. Ansvar för sig själv, sina kamrater och för det som berör alla.

Förskola och skola förbereder barn och unga för att bli aktiva medborgare i ett alltmer globaliserat samhälle med kännedom om vad en hållbar samhällsutveckling innebär.

Det demokratiska samhället förutsätter att alla tidigt blir delaktiga. Med stigande ålder ökar förmågan att tänka kritiskt, att lyssna till andras argument och att ge uttryck för egna åsikter.

Delaktigheten utvecklas i takt med mognad och förmåga. Barn, unga och deras föräldrar garanteras rätten till inflytande genom FN:s barnkonvention. De får information om sina rättigheter och skyldigheter.

Deltagande
Hållbar utveckling

Föräldrarnas självklara inflytande och delaktighet bygger på ett öppet förhållningssätt där deras intresse, engagemang och kunnande tas till vara.

I förskola och skola inspireras barn och unga att utöva inflytande över det egna lärandet, val av innehåll och arbetsformer i klassen/gruppen. Lärare/pedagoger uppmuntrar och ger stöd till barn och unga att delta i det gemensamma demokratiarbetet i skolan men också i att engagera sig i samhället utanför skolan. Inflytande och delaktighet får ta tid.

Engagemang
Ansvar
Tid

Detta innebär att:

- barn, unga och vuxna skall vara garanterade ett reellt inflytande och delaktighet i förskola och skola
- tillräcklig tid skall avsättas för barn, unga och vuxna för demokratiarbete
- demokratiska arbetsformer skall tillämpas i all verksamhet

ALLAS RÄTT TILL UTVÄRDERING OCH ÅTERKOPPLING

Läraren/pedagogen klargör de mål och krav som finns. I samverkan med barnet/den unge och dess vårdnadshavare tas en framåtsyftande individuell utvecklingsplan fram som utgår från den enskildes förutsättningar.

Kontinuerlig dokumentation av lärandet sker av pedagoger/lärare tillsammans med barnet/den unge. Insamlat material ger möjlighet att tillsammans med barnet/den unge samt dennes vårdnadshavare reflektera över och visa de framsteg som sker samt att relatera det till den individuella utvecklingsplanen och de nationella målen.

Uppföljning och utvärdering av arbetssätt och arbetsformer sker utifrån individperspektiv och grupperspektiv. Barn, unga, föräldrar och vuxna i skolan har ett inflytande över hur denna uppföljning och utvärdering sker.

*Mål
Utveckling
Framsteg*

Vid bedömning av den enskildes tillägnade kunskap och framsteg ges möjligheter att välja och variera utvärderingsformer beroende på individuella förutsättningar.

Tid för reflektion och analys av både arbetssätt och individuella prestationer finns. Resultaten återkopplas skriftligen och muntligen och ligger som grund för det fortsatta arbetet.

Varje chef/rektor ansvarar för att uppföljning och utvärdering sker av arbetet i klasser/grupper och att pedagoger/lärare får återkoppling och ges möjligheter att utvecklas i sitt arbete.

*Tid*Reflektion

Detta innebär att:

- alla barn och unga skall ha en individuell utvecklingsplan
- pedagogisk dokumentation skall gälla alla från förskola till gymnasieskola
- tid skall avsättas för barn, unga och vuxna för reflektion, analys, uppföljning och utvärdering
- barn och unga skall ha rätt att få bekräftelse och återkoppling på sina kunskaper och framsteg när de eller deras vårdnadshavare önskar